

OPICH (44) sb m

-i- (42), -y- (2 + *kust*); -y- *Murm*; -i- : -y- *FalZioł* (12:1), *SienLek* (23 : *kust*).

o jasne.

sg N opich (23). ◇ G opichu (8). ◇ A opich (6). ◇ I opichem(7).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVI – XVIII w.*

1. bot. *Apium graveolens* L.; prawdopodobnie też *Oenanthe aquatica* (L.) Poir.; selery zwyczajne albo kropidło wodne, rośliny z rodziny baldaszkowatych (*Umbelliferae*), posiadające właściwości lecznicze; *apium Murm*, *Mymer*¹, *Mącz*, *Calep*, *Cn* (41) : *Apium*. *Merek ader epth*. *Opych*. albo *gyer*. *Murm* 112; *Mymer*¹ 17v; *Apium*. *Opich/ Mirzik/* albo *kczelnik [lege: pszelnik]*. *Eppe*. [...] *ZEft [!]* ciepły w pirfzym słopniu á w wtorim fuchi/ ieft rospądzaiącze ziele opuchliny y otwarziające zatkanie żił y boleści vfmieraiacze/ á ieft rozmaite/ iedno ieft domowe/ á drugie polne/ á trzecie wodne/ wnafleniu tego zielea moc ieft nawiętsza *FalZioł* I 8b; *Opich* według powiełczy *Galiena*, pobudza świetego walante⁸⁰ niemocz/ á tak panie brzemiennie niemaią tego zielea požiwać/ áni w picziu ani wmyciu/ á bowiem mdli żyły *FalZioł* I 8c; Też *opich* warzony w winie znafieniem włoskiego kopru/ [piotrufzką [!]] y z wroblem profem ieft lekarstwo na ciężkie pułzczenie wody *FalZioł* I 8d; *Napoy* twoy aby był z rutą/ z [szawiją/ z *Anyżem/ z Opichem*. *FalZioł* V 47v; *Wezmi Czofnku/ opichu/ korzenia kofaóczowego/ nafienia lniane*⁸⁰ *Fenum grecum/ zetrzyfz to lniane nafienie y fenum grecum/ thy drugie zioła warz w wodzie*. *FalZioł* V 97v, +3, I 8 żp, c, 10d, 17a (14); *Apium herba est folia habens petroselino similia*, *Opich*. *Mącz* 12b; *Złe wilkości w człowicze cieniczą/ Czofnek/ Cebulá/ Płodżifczek/ Gorczycá/ Pieprz/ Lebiodká/ Miętká/ Izop/ Opich (kust) pych/ Pio (-) Piotrufzka/ Brofkiew/ Chrzan* *SienLek* 9v; *Opich* liście ma więczłze niż *piotrufzká/ wonia iáko Lubfzczyk/ náśienie mnieyfsze niż pietrufzki/ ogrodne ziele*. *SienLek* 64; *Niektorzy pałá wodki ná ciemne oczy z Kopru Włoskiego/ z Celidoney/ z kofzyfká/ z opichu/ z ruty* *SienLek* 65v; *Dobre też ktemu rzeczy kthore mocz wywodzą/ iáko ieft piotrufzká/ opich/ kmin/ mácierza dułzká/ kurza nogá ziele/ izop/ cząmbr* *SienLek* 94; *Ná ránę głęboká á wąfká/[...] białá miętkę z czyfłym miodem/ á z opichem świeżym/ zárowno wżiawfzy vtłucz/ á przykłáday*. *SienLek* 146v; *Opich/ Apium, Epich* *SienLek* 234, 8, 17v, 42, 64, 64v (21); *Apium palustre, Herba est apio sativo major sic dicta quod in paludibus et aquosis locis proveniat – Opich fwinia welfz*. *Calep* 81a; [De apio opych, pszeliye zijeliye, szmyal *GlosyKórn* II 169].

Zestawienia: »opich ogrodny« (2): *Opich ogrodny/ Appium vulgare, Epichkraut*. *SienLek* 236v, Xxx3.

[»opich włoski«: *Opich włoski/ Petroselinum Macedonicum. Fremder Epich*. m 769. *SienHerb* K4#v.]

2. W słowniku jako polski odpowiednik różnych łacińskich lub greckich nazw ziół podobnych do opichu (3) : *Apiastrum et apium, Wrzos/ też Rzałá, albo/ Opich/ Mellissephilon etiam appellatur, ac Mellitena* *Mącz* 12b; *Olusatrum, seu olusatrum herba, Opich. Quidam petroselinum vocant, Piotrufzká*. *Mącz* 263a; *Phellandiors herba, Opich*. *Mącz* [297]b.

Synonimy: 1. *mirzyk, pszelnik*.